

TLAČOVÁ SPRÁVA

25. október 2022

Režisér Dušan Hanák si na jihlavskom festivale prevezme cenu za celoživotný prínos v kinematografii

Slovenský režisér Dušan Hanák si na 26. medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov (MFDF) Ji.hlava prevezme ocenenie za celoživotný prínos kinematografii. Organizátori ocenia jeho odvalu a schopnosť zachytiť podstatné témy svojej doby aj za cenu dobových zákazov a obmedzovania zo strany totalitného režimu. Cena bude Hanákovi udelená na záverečnom ceremoniáli podujatia v sobotu 29. októbra. V tejto súvislosti festival v rovnaký deň uvedie Hanákove filmy *Obrazy starého sveta* (1972) a *Prišiel k nám Old Shatterhand* (1966).

„Dušan Hanák je jedným z najvýraznejších slovenských filmových tvorcov. Je inšpiratívny svojím rukopisom, odvahou a schopnosťou zachytiť podstatné témy svojej doby a to aj za cenu dobových zákazov a obmedzovania zo strany totalitného režimu. Kritickosť Hanákových filmov vyplývala predovšetkým z dôslednej autentickosti, vo filmoch prepájal experimentovanie s civilnosťou,“ hovorí Marek Hovorka, riaditeľ jihlavského festivalu. *„Od roku 1992 pôsobil ako pedagóg Vysokej školy múzických umení, kde podstatným spôsobom ovplyvnil nastupujúcu generáciu režisérov a režisérok,“* dopĺňa.

Režisér, scenárista a fotograf Dušan Hanák patrí k najvýznamnejším tvorcom slovenskej kinematografie. Už jeho prvé krátkometrážne dokumentárne filmy, ktoré nakrútil v bratislavskom Štúdiu krátkych filmov ako čerstvý absolvent pražskej FAMU, napríklad *Artisti*, *Učenie*, *Výzva do ticha* (všetky 1965), *Prišiel k nám Old Shatterhand* (1966), *Omša* (1967), *Deň radosti* (1972), získali významné domáce i zahraničné ocenenia v Oberhausene, Montevideu, na Bienále mladého umenia v Paríži a na mnohých ďalších festivaloch.

Dlhometrážne filmy začal Hanák nakrúcať až po okupácii Československa v roku 1968, pričom viaceré z nich boli po svojom vzniku zakázané. Jeho celovečerný hraný debut *322* (1969) získal Veľkú cenu na Medzinárodnom filmovom festivale v Mannheime. Dlhometrážny dokumentárny film *Obrazy starého sveta* (1972) o ľuďoch žijúcich na okraji civilizácie bol s veľkým úspechom premietaný v mnohých krajinách sveta až po sedemnástich rokoch v trezore. Získal festivalové ocenenia Zlatý sestercius v Nyone, Grand Prix v Mníchove, Alcan Prize v Montreale, Cenu Don Quijote, Cenu Asociácie losangeleských filmových kritikov za najlepší dokumentárny film, Zvláštne uznanie na udeľovaní Európskych filmových cien a celý rad ďalších ocenení. Medzinárodný úspech získal aj Hanákov hraný film *Ružové sny* (1976) a nasledujúci zakázaný film *Ja milujem, ty miluješ* (1980), ktorý bol uvedený až po ôsmich rokoch od svojho vzniku na MFF v Berlíne, kde získal Strieborného medveďa za najlepšiu réžiu. V roku 1995 Hanák nakrútil svoj druhý dlhometrážny dokument *Papierové hlavy* o vzťahu občana a moci a získal zaň hlavnú cenu Golden Spire na MFF v San Franciscu.

Jihlavský festival pri príležitosti ocenenia Dušana Hanáka uvedie jeho najoceňovanejší film *Obrazy starého sveta*. Film prináša sugestívne portréty starých ľudí z Liptova a Oravy, ktorí dokážu aj v stave civilizačného chaosu a neistoty žiť vnútorne slobodní. Hanák sa pri nakrúcaní filmu inšpiroval piatimi fotografickými cyklami Martina Martinčeka. *„V minulom režime bolo najťažšie presadiť to, o čom všetci vedeli a nasmelo sa o tom hovoriť. V postavách mojich filmov je zakotvená túžba po slobode, možno preto ich zakazovali,“* povedal Dušan Hanák pre mesačník o filmovom dianí na Slovensku Film.sk v nadväznosti na fakt, že film bol zakázaný a premietaný sa mohol až po dlhých sedemnástich rokoch.

Festival uvedie tiež Hanákov krátkometrážny dokument *Prišiel k nám Old Shatterhand*, filmovú feériu o „nájazde“ cudzincov do našej domoviny. Hanák v ňom prostredníctvom vtipných obrazových

Režisér Dušan Hanák si na jihlavskom festivale prevezme cenu za celoživotný prínos v kinematografii

a zvukových situácií odкрýva život v socialistickej spoločnosti a zobrazuje únavu z budovania „svetlých zajtrajškov“. Oba filmy sú zaradené do sekcie Zvláštné uvedenie, tá upozorňuje na výnimočné diela, ktoré nezameniteľným filmovým štýlom prinášajú hlbokú a kritickú reflexiu sveta.

Medzinárodný festival dokumentárnych filmov Ji.hlava je jedným z popredných európskych dokumentárnych festivalov a najväčšou udalosťou svojho druhu v strednej a východnej Európe. Jeho 26. ročník uvedie celkovo 19 slovenských filmov v 7 sekciách. Festival prebieha v termíne od 25. do 30. októbra 2022.

Viac informácií:

[26. medzinárodný festival dokumentárnych filmov Ji.hlava – oficiálna stránka](#)

[Režisér Dušan Hanák – biografia a filmografia](#)

Slovenský filmový ústav

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 5,00 €. V roku 2020 spustilo online projekt Kino doma.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk